

Class-10 Sub-Sanskrit Grammar Ch-8 Date:27-8-20
Do exercise in copy.

अभ्यासः

अधोलिखितवाक्ये शुद्धे कृत्वा लेखनीये । (निम्नलिखित दो-दो वाक्यों को शुद्ध करके लिखना चाहिए—)

- (i) सा छात्रः अस्ति । (ii) सः प्रतिदिनं स्वकर्म निष्ठया करोति ।
उत्तरम्— (i) सः (ii) स्वकर्म ।
- (i) सः सम्यक् चित्रान् निर्माति । (ii) तस्य पितरौ तेन स्निह्यतः ।
उत्तरम्— (i) चित्राणि (ii) तस्मिन् ।
- (i) प्रद्युम्नः पितुः सह आपणं गच्छति (ii) धनस्य विना कुतः सुखम् ।
उत्तरम्— (i) पित्रा (ii) धनं ।
- (i) अलं विवादात् । (ii) धिङ् मूर्खाय ।
उत्तरम्— (i) विवादेन (ii) मूर्खम् ।
- (i) मम माता आपणं गच्छसि । (ii) अहं श्वः जयपुरं गच्छामि ।
उत्तरम्— (i) गच्छति (ii) गमिष्यामि ।
- (i) रामः फलानि अखादन् । (ii) त्वम् अधुना किं करोति ?
उत्तरम्— (i) अखादत् (ii) करोषि ।
- (i) सः बालिका जलं पिबति । (ii) मम सह तेऽपि गच्छन्ति ।
उत्तरम्— (i) सा (ii) मया ।
- (i) किं सा ह्यः आगमिष्यति ? (ii) किम् अहम् अपि चलिष्यति ?
उत्तरम्— (i) आगच्छत् (ii) चलिष्यामि ।
- (i) सः बालकः खादसि । (ii) सः बालिका अस्ति ।
उत्तरम्— (i) खादति (ii) सा ।
- (i) त्वं कुत्र गच्छति ? (ii) मम सह मम मित्रम् अपि गच्छति ।
उत्तरम्— (i) गच्छसि (ii) मया ।
- (i) किं सः ह्यः आगमिष्यति ? (ii) किं तव सह सोऽपि आगमिष्यति ?
उत्तरम्— (i) श्वः (ii) त्वया ।
- (i) ताः अत्र फलं खादतः । (ii) सः अपि खादिष्यसि ।
उत्तरम्— (i) ते (ii) खादिष्यति ।
- (i) वर्षायां जनाः सर्वत्र हरीतिमां पश्यति । (ii) सर्वाः जनाः वर्षायाः स्वागतं कुर्वन्ति ।
उत्तरम्— (i) पश्यन्ति । (ii) सर्वे ।
- (i) वर्षा-ऋते मयूराः नृत्यन्ति । (ii) त्वम् अपि वर्षायाः अभिनन्दनं करोतु ।
उत्तरम्— (i) वर्षा-ऋतौ (ii) कुरु ।
- (i) समर्थः मम मित्रः अस्ति । (ii) सः प्रतिदिनं क्रीडनाय क्रीडाङ्गणाय गच्छति ।
उत्तरम्— (i) मित्रम् (ii) क्रीडाङ्गणं ।
- (i) श्वः अहम् अपि तेन सह अगच्छम् । (ii) सः प्रतिदिनं गुरुन् प्रणमत् ।
उत्तरम्— (i) ह्यः (ii) प्रणमति ।

17. (i) एषः मम पुस्तकम् अस्ति । (ii) अहं गणेशाय नमामः ।

उत्तरम्— (i) एतत् (ii) नमामि ।

18. (i) अद्य मया न लिखामि । (ii) श्वः रविवासरः आसीत् ।

उत्तरम्— (i) लिख्यते (ii) भविष्यति ।

19. (i) मम मित्रः मूर्खम् अस्ति । (ii) रवीन्द्रः मया पुस्तकं पठति ।

उत्तरम्— (i) मित्रं (ii) मम ।

20. (i) वयं गुरुं नमामि । (ii) चत्वारः बालिकाः नृत्यन्ति ।

उत्तरम्— (i) नमामः (ii) चतस्रः ।